

အလွမ်းကပေးတဲ့ အကူသိုလ်။ အလွမ်းကပေးတဲ့ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး။ ဒါကို မောင်ခေမိန်က သဘောပေါက်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူက အလွမ်းမှာတောင် ကုသိုလ်ဖြစ်စေချင်တယ်။ ဆွစ်ဆေးကျောင်းသားရဲ့ ဆေးပညာရှုထောင့်အရဆို အလွမ်းကို ကုသဖို့ လွမ်းရပ်ဆဲ ပြန်ရမယ်။ ကန့်ရဲ့ အဆိုအရဆို လွမ်းမောပူးရာ အချိန်ကာလတစ်ခုဆီ ပြန်သွားရမယ်။ တကယ်ပြန်သွားလို့ရခဲ့ရင်ရော အလွမ်းဟာ သေသွားမှာလား။ အလွမ်းကြောင့်ဖြစ်ရတဲ့ အကူသိုလ်တွေ မဖြစ်တော့ဘူးလား။ မောင်ခေမိန်ကတော့ ရှင်းတယ်။ 'သူ အေးချမ်းပါစေ၊ သူ ပျော်ရွှင်ပါစေ၊ သူ ကျမ်းမာချမ်းသာပါစေ၊ သူ အနာရောဂါတွေ ကင်းပါစေ၊ သူ ချမ်းချမ်းသာသာနဲ့ အိပ်စက်နိုးထနိုင်ပါစေ' လို့ မေတ္တာပို့ အမျှဝေခိုင်းတယ်။ အလွမ်းကြောင့် အနာတရ မဖြစ်စေလိုတဲ့ သူရဲ့စေတနာပါ။

စာရေးသူရဲ့စေတနာကို ခံစားမိတာနဲ့တင် ကျွန်တော်တစ်ဦးတစ်ယောက် တည်းအဖို့တော့ လုံလုံလောက်ရှိလှပါတယ်။ ကိုယ်ထူကိုယ်ထနဲ့ လှပအောင် တည်ဆောက်ကြရမယ့် ကမ္ဘာမှာ စာရေးသူဆီက အများကြီး မပျော်လင့်မိတာက ကျွန်တော်တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းရဲ့ဆန္ဒပါ။

သူ့စာတွေ အများကြီးထဲကနေ ဘယ်ဟာက ဘာကြောင့်၊ ဘယ်လို ဖတ်လိုကောင်းတယ်ဆိုပြီး တစ်ခုချင်းစီ ထုတ်ပြမနေတော့ပါဘူး။ သူ့အလှ တရားနဲ့သူပါပဲ။ အလှတရားဆိုတာကလည်း ကြည့်သူအပေါ် မူတည်ပြီး ကွဲထွက် မြင်သိသွားတတ်တာမျိုးဆိုတော့ ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်ရင်း အလှတရား တစ်ခုခုကို ဖမ်းမိ၊ မြင်သိနိုင်ကြဖို့ပါပဲ။ ဖမ်းမိ၊ မြင်သိနိုင်ကြပါစေလို့ ဆန္ဒပြု လိုက်ပါတယ်။

ညီတော်မောင် မောင်ခေမိန်(မကျေး)တစ်ယောက် စာကောင်းပေမ္မန်များ ဆက်လက်ရေးသား အောင်မြင်ပါစေ။

စာအုပ်မှာမည်က 'ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် လွမ်းမယ်'။ ဒါကို ဖတ်ရင်း အိမ်လွမ်းမှာအကြောင်း ဖတ်ဖူးတာကို သတိရမိတယ်။ ဂရိရင်းမြစ်ကလို့ဆိုတဲ့ nostalgia ဆိုသော စကားလုံးလေးရှိတယ်။ nostos ဆိုတာက (to return home) 'အိမ်ပြန်သည်' လို့ အဓိပ္ပါယ်ရပြီး (algos) ဆိုတာကတော့ (pain) 'နာကျင်မှု' လို့ ဆိုလိုတယ်။ ၁၆၈၈-ခုနှစ်မှာ အသက် ၁၉-နှစ်အရွယ် ဆွစ်ဆေးကျောင်းသားတစ်ဦးက သူ့ဆေးပညာစာတမ်းမှာ အဲသည် စကားလုံးကို စတင်သုံးစွဲခဲ့ကြောင်း မှတ်သားရဖူးပါတယ်။ ဆွစ် ကြေးစားစစ်သားတတွေ သူတို့ တောင်ပေါ်နေအိမ်တွေရဲ့ အဝေးရောက်နေ သည့်အခါ တွေ့ကြုံရလေ့ရှိတဲ့ ရောဂါတစ်မျိုးအဖြစ် နားလည်ခဲ့ကြတယ်။ အိမ်ကိုပြန်ချင်သော ဝေဒနာ။ အိမ်လွမ်းနာ။ တကယ့်ကို သေစေနိုင်လောက် အောင် ပြင်းထန်တဲ့ အိမ်လွမ်းနာအကြောင်း ဆွစ်ဆေးကျောင်းသားက ဆေး ပညာရှုထောင့်ကနေ တင်ပြခဲ့တယ်။

၁၉-ရာစုမှာတော့ ဘာသာစကားရွေ့လျောမှုအရ အဲသည်ဝေါဟာရဟာ ဆေးပညာဘာသာရပ်နယ်ပယ်ကနေ ယေဘုယျ အသုံးပြုတဲ့ ဘာသာစကားထဲကို ရောက်လာတယ်။ အလွမ်းဆိုတာ သေစေနိုင်လောက်တဲ့ ဝေဒနာဆိုတာမျိုးကို သိပ်လက်မခံကြတော့။ ဟိုတုန်းကဆို အိမ်လွမ်းနာရဲ့ ရောဂါကုထုံးဟာ အိမ် ပြန်ဖို့ပဲဖြစ်တယ်။ အိမ်ပြန်ရမယ်လို့ ကတိပေးလိုက်တာနဲ့တပြိုင်နက် လူနာက သက်သာသွားတယ်။ ၁၇၉၈-ခုရောက်သည့်အခါမှာတော့ အီမန်နျူရယ်ကန့် (Immanuel Kant) က အိမ်ကို လွမ်း၍ ပြန်သူတွေဟာ များသောအားဖြင့် စိတ်ပျက်မှုတွေနဲ့သာ တွေ့ကြုံခဲ့ရတယ်ဆိုတာ သတိပြုမိခဲ့ကြတယ်။ ဘာ ကြောင့်လဲဆိုတော့ သူတို့တတွေ နေရာတစ်ခုဆီကို ပြန်ချင်တာ မဟုတ်ဘဲ အချိန်ကာလတစ်ခုဆီကို ပြန်ချင်ကြတာလို့ ဆိုပါတယ်။

အလွမ်းဆိုတာ တစ်ခါလွမ်းလိုက်တာနဲ့ ပစ္စုပ္ပန်အရှိတရားကနေ သွေဖည် လွဲချော်တတ်တဲ့ သဘောရှိတယ်။ အရှိတရားနဲ့လွဲရင် အမှန်တရားနဲ့လွဲတတ် ပြန်တယ်။ အမှန်တရားနဲ့လွဲရင် အမှားတွေ ရောက်လာတတ်တယ်။ ဒါက

အမှား

မောင်ခေမိန်နဲ့ တက္ကသိုလ်တစ်ခုတည်းမှာ ပညာဆည်းပူးရင်း ရင်းနှီးခွင့်ရ ခဲ့တယ်။ အပတ်စဉ် အရတော့ ကျွန်တော်က ရှေ့ကျတယ်။ ပညာသင်ဖက် ညီအစ်ကိုတွေလို့ ပြောနိုင်သလို စာရေးဖော်ရေးဖက် မိတ်ဆွေတွေလို့လည်း ပြောနိုင်ပါတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ဆီလာပြီး စာအုပ်တွေ လာငှားနေကျ၊ စကားပြောနေကျ။ သူ့စာတွေကိုတော့ တက္ကသိုလ်မဂ္ဂဇင်းမှာ စတင်ရင်းနှီးခဲ့တာ ပါ။ နောက်တော့ သူ့ရဲ့ ဖေ့စ်ဘုတ်မျက်နှာစာမှာ သူ့စာတွေကို သတိထားမိတယ်။ ဝတ္ထုကို ပိုအားသန်တယ်လို့ ထင်ရတယ်။ ခု ရေးမယ့်ရေးတော့ ဝတ္ထုရော ဆောင်းပါးတွေပါ ရေးသားထားတာတွေ့ရတယ်။ ဝမ်းသာစရာပါ။ သူ အခု ထုတ်မယ့် စာအုပ်မှာ အမှာစာရေးပေးဖို့ ပြောလာတယ်။ အမှာစာဆိုတာထက် အမှတ်တရစကားလို့ ပြောရင် ပိုမှန်ပါတယ်။

သူ့စာတွေကို ဖတ်ကြည့်တော့ သူဟာ မေတ္တာစိုက်သူကို မေတ္တာတွေ ပြန်ရပြီး အေးမြသွားစေချင်တယ်။ မေတ္တာနဲ့ ထိုက်တန်အောင် ညှိမရလို့ သူ့အလိုလို ကြွေကျသွားတဲ့သူတွေကိုလည်း ဥပေက္ခာစစ်စစ်နဲ့ တည်ကြည်သွား စေချင်တယ်။ သူ့စာတော်တော်များများမှာ သူ့ရင်တွင်းက စေတနာအရိပ်တွေ ထင်ဟပ်နေတာတွေ့ရတယ်။ လောကရဲ့ ကမောက်ကမ၊ ဆန်မှုတွေကို ဘယ်လို ဖြေရှင်းသင့်တယ်ဆိုတာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး နည်းလမ်းတွေကို သူ့ရင်မှာ ကပ်တည် နေတဲ့ စာပေဓာတ်နဲ့ ဖွင့်ချပြထားပါတယ်။ ဝိသမလောဘကြောင့်ဖြစ်စေ၊ အမှန်းတရားကြောင့်ဖြစ်စေ၊ မသိမှုကြောင့်ဖြစ်စေ လူ့အဖွဲ့အစည်းဟာ အမြင် မတော်မှုပေါင်းများစွာနဲ့ ဖုထစ်အိုစာနေပါတယ်။ အဖုအထစ်တွေကနေ ပြေ လျော ညီညာဖို့၊ အိုစာမှုတွေကနေ လှပသန့်ရှင်းမှု တစ်စုံတစ်ရာကို ပိုင်ဆိုင်စေ ချင်လို့၊ အဲလိုစေတနာအကြောင်းခံပြီး ဒီစာတွေ ပွင့်အန်ထွက်ကျလာတယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။

ဟာတိကာ

- အမှာစာ ... ဝန်းရံခ(သလ္လာဝတီ) ၇
- အမှတ်တရညီတော်အတွက် အမှတ်တရစကား ... အရှင်ကောသလ္လ(ရှေဦး) ၁၀
- ကျေးဇူးတင်လွှာ ... မောင်ခေမိန်(မကျေး) ၁၄
- ဝတ္ထုတိုကဏ္ဍ
 - ၁။ နေရစ်ခွဲဝါတော့ အနံ ၁၆
 - ၂။ တောင်ပြာတန်းမှ ရဟန်းသံဝ ၂၆
 - ၃။ ဦးသူရိယနှင့် မစန္ဒာ ၃၂
 - ၄။ ကိုသာကျော်ရဲ့ချစ်ပုံပြင် ၄၀
 - ၅။ သံသရာတစ်ခွင် ကျင်လည်စဉ် ၄၉
 - ၆။ အစိရဝတီ သက်သေတည် ၅၄
- ဆောင်းပါးကဏ္ဍ
 - ၇။ အချစ်နဲ့ သောက ၆၁
 - ၈။ ဆေးနဲ့တူတဲ့ ချစ်သူ ၆၇
 - ၉။ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် လွမ်းမယ် ၇၀
 - ၁၀။ မုန်းတော့မှာလား ၇၂
 - ၁၁။ စိတ်ချမ်းသာဖို့ အဓိက ၇၆
 - ၁၂။ ကြုံလေတိုင်း ၈၀

- ၁၃။ စိတ်ကောင်းရှိပါ ၈၃
- ၁၄။ စာဖတ်ခြင်းအနုပညာ ၈၇
- ၁၅။ ချုံကြားမှ ဘုံဇာတ်သို့ ၉၂
- ၁၆။ သူတို့အမြင် ၉၅
- ၁၇။ ရုပ်ဆိုးလို့တဲ့ ၉၉
- ၁၈။ ချစ်ရာမရောက် နှစ်ရာရောက် ၁၀၃
- ၁၉။ လက်ဦးဆရာ ၁၀၆
- ၂၀။ ရုပ်ရည် ၁၀၉
- ၂၁။ အရင်းနည်းနည်း အမြတ်များများ ၁၁၂
- ၂၂။ တန်ရာတန်ကြေး ၁၁၅
- ၂၃။ ကိုယ့်ဘဝနှင့်ကိုယ် ၁၂၀
- ၂၄။ ဘုန်းကြီးနှင့်ဆံပင် ၁၂၆
- ၂၅။ ဖူးထိုက်လို့ဖူးရတာ ၁၃၀
- ၂၆။ တိုတောင်းလှသည့်လူ့ဘဝ ၁၃၃
- ၂၇။ ငရဲလက်မှတ်ဝယ်နေကြသူများ ၁၃၇
- ၂၈။ လောဘသားကောင် ၁၄၁
- ၂၉။ ကိုင်းနှင့်ကျွန်း ၁၄၅
- ၃၀။ မင်္ဂလာရှိကြပါစေ ၁၄၈
- ၃၁။ အသီးလိုချင် အပင်ပျိုးတတ်မှ ၁၅၂
- ၃၂။ ရွှေစကားကြီးသုံးစွန်း ၁၅၅
- ၃၃။ ဥစ္စာပစ္စည်း သိမ်းဆည်းနည်း ၁၆၀
- ၃၄။ ရတနာရှိရာ ရတနာလာ ၁၆၄
- ၃၅။ ဝင်ကြေးရှိလျှင် ဆပ်ဖို့ပြင် ၁၆၆
- ၃၆။ မိဘကျေးဇူးကျေအောင်ဆပ်နည်း ၁၆၉
- ဓမ္မဒါနအလှူရှင်များ ၁၇၃

